

tudinem ambit, aliquousque cultello à subditis partibus abradendum esse, ut commodè te-
nuerem membranemque musculi, intrò alam mouentem intuearis. His omnibus relictis, secun-
dus alterius lateris præcedente Capite enarratus mihi¹ musculus, externa ipsius superficie lon-
ge spectatissimus est, ut tamen ipsius naturam quoque examussum obserues, undecunque un-
guibus, hamulisque est diuellendus, ac postmodum à maxillis, & dentium gingiuis derasus, à
tunica oris cavitatem obtinente uenit liberandus. Et quo huius musculi rarior magisque admi-
randa est constructio, fibrarumque mirabilis implexus, eo studiosius illum in multas particulas
non mediocri delectatione discerpes, atque ad buccarum motum, non autem maxillæ inferio-
ris, illum auxiliari specularis.

DE MUSCULIS INFERIOREM MA-
xillam mouentibus. Caput XV.

Inferior ma-
xillam superio-
ri quiescente
moueri.

Maxillæ in-
ferioris motus

Maxillæ mu-
sculorum no-
mina.

Libro II.

Masseter seu
alterius late-
ris primus.

INFERIOR² maxilla homini, quiescente interim immotaque superiori,
motu agitur uoluntario, quemadmodum & animalibus ad unum om-
nibus, si fluuiatilem crocodilum exceperis, cui unico superior maxilla mo-
bilis uisitur, inferiori interim cum temporum ossibus adeò unita, ut ne tan-
tillum quidem moueri queat, ipsaque duos sinus nanciscatur, quibus su-
perior singulis utrinque tuberculis latis, nec³ nostris admodum disti-
milibus inarticulatur, magna ex parte lacertarum testudinumque inferiori
maxillæ eleganter respondens, quemadmodum etiam totus crocodilus imagine (non autem
magnitudine, & geniculatis caudæ tuberibus) lacertæ similis uisitur. Cæterum inferior homi-
nis maxilla tribus ducitur motibus, ac unus quidem in mandendo perficitur, quo ad latera,
& prorsum & retrorsum maxilla agitur, ac circumfertur, alius in ore claudendo, tertius ue-
rò in ore aperiendo fit. Motus hi omnes proprijs obeuntur musculis, ex quibus⁴ qui uarijs
motibus maxillam præcipue circumagunt, & prorsum retrorsumque mouent, à mandendo
Græcis appellantur, quo etiam nomine Græcorum plerique temporum⁵ muscu-
los nominarunt, quod illi ad manducandum quoque sint utilissimi, ac maxillam mordenti-
bus, molientibusque quippiam adducant. Deinde ita temporalis quoque nominatur, quod in
uicem temporalis & masseter adeò connascantur, ut Galeno etiam in Libris de Vsu partium,
ac si temporalis & masseter unus essent, imposuerint, quum temporalis partem, masseterem
arbitratus, temporalem musculum, ex sui medio tendinem, contra aliorum musculorum ra-
tionem, educere protulit, & postmodum (ne ab aliorum Anatomicorum in musculis nume-
ro aberrasse uideretur) masseterem etiam quandam enumerauerit secus multo, atque in Quar-
to de Administrandis sectionibus, ubi masseterem cognoscens, nihil de illa tendinis mirifica,
falsaque & ficta productione comminiscitur. In eo itaque Libro Galenum secuti, atque cum ipso
uocis fugientes æqui uocum, musculos qui potissimum claudunt temporales toto sermonis
progressu, illos autem, qui maxillam præcipue antorsum retrorsumque agunt, masseteres seu
mandibularios uel manlorios appellemus.⁶ Qui autem in ore occultari dicuntur, & si eisdem
ferè præsent munijs, in ore delitescentes nominemus, quemadmodum & qui ductus maxil-
læ ad inferiora autores censentur, os aperientes, ita nanque fictis quodammodo nominibus,
rerum scilicet parabitur memoria. Masseter itaque ille est musculus, quem ad posteriorem
maxillæ inferioris sedem, sub⁷ ossis iugali possumus manu amplecti. Dum enim pollicem in-
ter auris radicem, & inferiorem maxillam inseris, medium uerò digitum genæ admoues, illumque
in oris amplitudine protrudere tentas, totam masseteris externam superficiem contines, quam
rursus tactu dignoscas, si adductas prius maxillas, adhuc ualidius comprimere adnitus fue-
ris, quia tunc masseter in se magis collectus, pollicem & indicem feriet, sese dilatans ac contra-
hens. Præterea & hunc quoque musculum in equis uides spectatissimum, is enim cum⁸ illo,
quem in ore latitare docebimus, illi sunt musculi, quos crebrò in equis amplecti consueuimus,
obseruari, num carneus aut nerueus equus nobis proponatur. Atque id eo dico diligentiùs,
quo minus aliquem mecum aberrare uelim, aliquot enim Galeni in Libris de Vsu partium lo-
cis deceptus, masseterem, quem modò describam, aliquando temporalis⁹ musculi mediam
partem esse arbitratus sum, ac latum in genis¹⁰ musculum, quem ab una maxilla in aliam duci
prius retuli, masseterem esse existimaui. Attamen eo usque nunquam à ueritate reclinavi, quin
tunc duos temporales musculos, semper in altero latere studiosis demonstrarem, unum su-
periolem, qui uerè est temporalis, alterum inferiorem, qui masseter est, appellans. Masseter
enim nerueo, & amplo ualidissimoque principio ab ea malarum¹¹ sede exoritur, qua in summa pars
futura

futura illius consistit, quæ maxillæ superioris¹² os, totum minorem oculi sedis angulum occu-
pans, mediamque ossis iugalis sedem efformans, maximo eiusdem maxillæ¹³ ossi cōiungit, quod
dentium præsepeola continere, ac narium amplitudinem magna ex parte constituere, superior
Liber declarauit.¹⁴ Deinde à malis hoc masseteris principium in posteriora ducitur, è tota
inferiori interiorique ossis iugalis sede ad aurem usque pronatum. Ex tota enim longitudine os-
sis iugalis, quæ à malis ad aurem usque pertinet, masseteris musculi principium enascitur,
quod impenitè nerueum in malis esse dicebam, quemadmodum etiam illic, ubi ab exterioris iu-
galis ossis superficiei inferiori parte prodit, nerueum liuidumque conspicitur, ubi autem ab in-
teriori iugalis ossis sede originem ducit, carneum est, quemadmodum etiam totus musculus,
non multo post initium, carneum crassumque se spectandum offert. Masseter hoc enatus prin-
cipio deorsum tendit, totamque inferioris maxillæ¹⁵ amplitudinem, in externa posteriorique ipsius
sede conspicuam amplectitur, illi ualidissime partim carneus, partim nerueus latissima inser-
tione implantatus. Ex tota autem insertionis amplitudine nulla insignior, nullaque ualidior est
ea, quam in maxillæ inferioris asperitatem molitur, in infima ipsius sede ueluti processulis ali-
quot extuberantem, in hac etiam¹⁶ sede masseter est angustissimus, & ueluti trianguli alicuius
obtusior angulum exprimit. Totus enim masseter quodammodo triangularis est, una
enim ipsius linea, secundum totam principij amplitudinem, seu iugale os porrigitur, secunda
à malis, seu anteriori principij parte, ad infimam maxillæ inferioris sedem retrorsum ducitur,
illam quam nuper diximus, asperitatem contingens. Tertia autem linea ab aure, seu postero-
ri principij sede, in anteriora deorsum fertur, ad demissiorem secundæ lineæ sedem, angulum
cum illa linea adeò obtusum constituens, ut ferè hic aliud latus masseteri possit ascribi, atque
illum quadranguli formam referre, quis non ineptè astrueret. Vtunque uerò sit, obtulus
hic angulus, seu si ita uelis, quartum masseteris latus, multò strictius est amplo illius princi-
pio, unde etiam ilico fibrarum ipsius ductum uariare necesse est.¹⁷ Fibræ nanque ab anteriori
principij parte originem ducentes, deorsum in posteriora feruntur, quæ autem à postero-
ri principij sede prodeunt, oblique deorsum in anteriora repunt, omnes ex amplo principio
ad obtusum, quem recensui, angulum protensa, maxillæque inferioris amplitudini, citra ten-
dinis productionem insertæ. Galenus in Quarto de Administrandis sectionibus attestatur,
nonnullos dissectionum Professores amplo huic principio (quod ipse Geminum appellat)
& diuerso fibrarum ductui attendentes, binos ab utroque latere masseteres collocasse, ut unum
anterior principij pars constitueret, alterum uerò posterior. Rursus non defuere, qui trian-
gularem præsentis musculi circumscriptionem expedientes, tres in uno latere masseteres enu-
merarunt, unumquemque angulum singulos masseteres esse arbitrati, tale enim quid Galenus
nobis innuere uidetur. Quamquam arbitrer illos, qui tres masseteres utrinque collocarunt,
non tribus illis angulis animum adhibuisse, uerum¹⁸ hunc, quem describo, masseterem unum
appellarunt, & secundum temporalem,¹⁹ tertium uerò, quem in ore delitescere dico, posue-
runt. Deinde qui duos recensuerunt, non mihi, ut Galenus asserit, principijs mentem adhi-
buisse uidentur, sed masseterem hunc nostrum unum posuere, alterum uerò temporalem cum
illo, qui in ore delitescit. quod uel ex Hippocratis oratione, ubi eos musculos Masseteres
nominat, colligere promptissimum est. Præterea nisi in ore delitescens musculi munus mas-
seteri accommodauerimus, neuiquam opportunè manducantium maxillæ inferioris in late-
ra motus nobis explicabitur. Quare etiam satius erit, masseteris musculi functionem tunc pri-
mum persequi, quum temporalem, & in ore delitescentem plenè descripsero. Temporalis
musculus principium²⁰ à uerticis, & temporis, & frontis ossibus, & osse cuneum imitante,
& eo osse, quod minorem sedis oculi angulum amplectitur, ac maxillæ superioris ossium mihi
primum habetur.²¹ In star semicirculi enim primum, & præcipue à uerticis ac frontis osse mul-
tò elatius enascitur, quam commissura squamæformis consistit, temporis os, uerticis ossi com-
mittens. hinc sensim crassescens, & carnosior redditus arcuatusque, in cavitatem ibi in capitis
ossibus exculpam descendit, à temporis osse, & cuneum imitante, & frontis, & illo quod mi-
norem oculi sedis augulum constituit, enatus. Quum uerò ad iugale os usque pertingit, admo-
dumque crassus, sed angustus interim euasit, superiori quoque iugalis ossis sedi adnascitur, mas-
seteri adeò continuus, ut uix immeritò temporalis & masseterem, unum esse musculum quis cōten-
deret. Cæterum uniuersum temporalis musculi corpus, ad iugale usque os carneum est, exteriori
sede, propter propriæ membranæ crassitiem, perquam liuidum, idque potissimum ad exortus sui
initium, & ipsius ad os iugale connexum. Interna autem sede, qua ex ossibus ampla illa lataque
explicatione enascitur, carneus est, & acutum maxillæ inferioris²² processum cōtingens in bre-
uicm,

Temporalis
seu alterius la-
teris secundus.